

Inhoud

Afkortingen	4
1. Welkom in de accountancy	7
1.1 Werkerterrein van accountants	8
1.2 Soorten opdrachten	8
1.3 Soorten accountants	12
1.4 Verklaringenstelsel	15
1.4.1 Soorten verklaringen	15
1.4.2 Soorten accountantsverklaringen	15
1.4.3 Bedenkingen en onzekerheden	19
1.4.4 Materieel en wezenlijk	25
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 1	26
Bijlage — Samenvattend overzicht kernbegrippen	28
2. Structuur van de wet- en regelgeving	29
2.1 Structuur en reikwijdte van de kernregelgeving	30
2.2 Kantoorvoorschriften en kwaliteitstoetsing	35
2.3 Controle- en overige standaarden	37
2.4 Overige regelgeving voor RA's	40
2.5 Overige regelgeving voor AA's	43
2.6 Internationale regelgeving	44
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 2	46
3. Dutch GAAP en IFRS	47
3.1 Reikwijdte en vrijstellingen van Titel 9 BW2	48
3.1.1 Reikwijdte van Titel 9	48
3.1.2 Vrijstellingen voor klein en middelgrote rechtspersonen	48
3.1.3 Groottecriteria	50
3.1.4 Voorgestelde vrijstelling voor micro-entiteiten	50

3.1.5	Samenval fiscale en commerciële jaarrekening	51
3.1.6	Groepsvrijstelling van artikel 403	52
3.2	Kernbepalingen van Dutch GAAP en IFRS	53
3.2.1	Kernbepalingen van Dutch GAAP	53
3.2.2	Gezag van de RJ	54
3.2.3	Kernbepalingen van IFRS	55
3.3	Toepassing van IFRS	56
3.3.1	Verplichte of vrijwillige toepassing van IFRS	56
3.3.2	Light IFRS	59
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 3	60
	Bijlage — Belangrijke artikelen van Titel 9	61
4.	De wettelijke jaarrekeningcontrole	67
4.1	Wettelijke controleplicht	68
4.1.1	Groottecriteria en vrijstellingen	68
4.1.2	Sancties bij niet-naleving	69
4.2	Bevoegde accountants	69
4.2.1	Wta-kantoren en accountantsmarkt	69
4.2.2	Benoeming en ontslag van de accountant	73
4.3	Onderzoekstaken en meldplicht	75
4.4	Rapportages bij de jaarrekeningcontrole	78
4.4.1	Accountantsverklaring	78
4.4.2	Accountantsverslag	79
4.4.3	Management letter	80
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 4	81
5.	Assurance-, aanverwante en overige opdrachten	83
5.1	Assuranceopdrachten	84
5.1.1	Definitie en elementen	84
5.1.2	Soorten assuranceopdrachten	86
5.1.3	Assurancerapporten	89

5.2	Aan assurance verwante opdrachten	92
5.2.1	Algemeen	92
5.2.2	Samenstellingsopdrachten	92
5.2.3	Overeengekomen specifieke werkzaamheden (OSW's)	95
5.3	Overige opdrachten	96
5.3.1	Algemeen	96
5.3.2	Transactiegerelateerde adviesdiensten (TAD's)	97
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 5	99
6.	WRA en WAA	101
6.1	Overzicht van de WRA en WAA	102
6.2	Une belle histoire	103
6.2.1	Pincoffsaffaire en Confidentia	103
6.2.2	Van WRA tot Wta	105
6.3	Beroepsorganisaties NIVRA en NOvAA	108
6.4	Verordeningen en nadere voorschriften	109
6.5	Procedures tijdens de ledenvergadering	111
6.6	De accountantsregisters	112
6.7	Bescherming van RA- en AA-titel en de naam 'accountant'	116
6.8	De accountantsopleiding	118
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 6	121
7.	VGC-A	123
7.1	Algemeen	124
7.2	Fundamentele beginselen	126
7.3	Raamwerk van bedreigingen en waarborgen	127
7.4	Integriteit	130
7.5	Objectiviteit	132
7.6	Deskundigheid en zorgvuldigheid	133
7.7	Geheimhouding	135
7.8	Verschoningsrecht en inzage in dossiers	138
7.9	Professioneel gedrag	140

8. VGC-B/C	145
8.1 Algemeen	146
8.2 Specifieke regels voor openbare accountants	149
8.2.1 Overzicht van deel B1 van de VGC	149
8.2.2 Onverenigbare activiteiten	150
8.2.3 Klant- en opdrachtelevaluatie	150
8.2.4 Collegiaal overleg	152
8.2.5 Onbetaalde declaraties en retentierecht	155
8.2.6 Belangentegenstellingen	155
8.2.7 Second opinions	156
8.2.8 Honoraria	157
8.2.9 Marketing	159
8.2.10 Giften van klanten	160
8.2.11 Beheer van bezittingen van klanten	161
8.2.12 Objectiviteit en onafhankelijkheid	161
8.2.13 Eisen aan accountantskantoren	163
8.3 Specifieke regels voor interne accountants en overheidsaccountants	164
8.3.1 Overzicht van deel B2 van de VGC	164
8.3.2 Onafhankelijkheid	165
8.3.3 Eisen aan accountantsafdelingen	166
8.4 Specifieke regels voor accountants in business	167
8.4.1 Overzicht van deel C van de VGC	167
8.4.2 Ethiek, belangenbehartiging en conflicten	169
8.4.3 Opstellen en rapporteren van informatie	170
8.4.4 Vakbekwaamheid	171
8.4.5 Financiële belangen	172
8.4.6 Ontvangen of aanbieden van giften	172
8.5 Slotbepalingen	173
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 8	174

9. PE-plicht	177
9.1 Algemeen	178
9.2 PE-plicht per groep accountants	179
9.3 Registratie van de PE-activiteiten en meetperiode	184
9.4 Buitenlandse RA's en AA's	185
9.5 Input- of output-based PE-systemen	185
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 9	187
10. Onafhankelijkheidsvoorschriften	189
10.1 Algemene kaders rond onafhankelijkheid	190
10.1.1 Relevante wet- en regelgeving	190
10.1.2 Dimensies van onafhankelijkheid	191
10.1.3 Belangrijkste onafhankelijkheidseisen in de Wta en Bta	192
10.2 Samenvatting onafhankelijkheidsvoorschriften	193
10.3 Achtergrondinformatie bij de onafhankelijkheidsvoorschriften	199
10.3.1 Bedreigingen en waarborgen	199
10.3.2 Communicatie met de commissarissen van OOB's	201
10.3.3 Reikwijdte en begrippenkader van de NVO	202
10.3.4 Toepassing bij samenstellingsopdrachten	205
10.3.5 Historie van de onafhankelijkheidsvoorschriften	206
10.4 Vergoedingen	208
10.5 Belangen in of relaties met assuranceklanten	211
10.5.1 Financiële belangen in klanten	211
10.5.2 Zakelijke relaties met klanten	212
10.5.3 Nauwe persoonlijke relaties met klanten	215
10.6 Functies en functiewisselingen	217
10.6.1 Bestuurs- of toezichthoudende functies bij klanten	217
10.6.2 Andere nevenfuncties	218
10.6.3 Interne roulatie	219
10.6.4 Overstap naar een assuranceklant	221

10.6.5	Overstap naar de accountantspraktijk	222
10.7	Combinatie van controle met overige diensten	223
10.7.1	Algemene voorwaarden	223
10.7.2	Administratieve dienstverlening en samenstelling	225
10.7.3	Ontwerp en implementatie van financiële IT-systemen	229
10.7.4	Diensten op het gebied van waardebepaling	231
10.7.5	Diensten op het terrein van interne controle	232
10.7.6	Juridische dienstverlening	233
10.7.7	Bemiddeling bij de werving van hoger kader	234
10.7.8	Interim-management	235
10.7.9	Corporate finance diensten	236
10.7.10	Fiscaal advies	237
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 10	238
	Bijlage — Combinatie van controle en advies onder SOX	242
11.	Wta en Bta	245
11.1	Overzicht	246
11.2	Vergunningen en toezicht door de AFM	248
11.2.1	Vergunningen	248
11.2.2	Toezicht door de AFM	249
11.2.3	Kosten van vergunningen en toezicht	250
11.3	Kerneisen aan Wta-kantoren	253
11.4	Kerneisen aan externe accountants	257
11.5	Sancties van de AFM	260
	Bijlage — Transponeringstabel Wta, Bta en VAO	262
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 11	263
12.	Kantoorvoorschriften	265
12.1	Structuur en status van de kantoorvoorschriften	266
12.2	Bestuur en zeggenschap van het kantoor	268

12.3	Stelsel van kwaliteitsbeheersing	270
12.3.1	Kwaliteitsbeleid en kwaliteitsbeheersing	270
12.3.2	Verantwoordelijke accountant en personeel	273
12.3.3	Aanvaarden en teruggeven van opdrachten	274
12.3.4	Klantenadministratie en (controle)dossiers	276
12.3.5	Interne kwaliteitstoetsingen	278
12.4	Integere bedrijfsvoering	281
12.5	Transparantieverlag voor OOB-kantoren	283
12.6	Continuïteit van het kantoor	284
12.6.1	Eisen aan de beroepsaansprakelijkheidsverzekering	284
12.6.2	Waarneming en andere continuïteitseisen	287
12.7	Overige kantoorvoorschriften	287
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 12	289
	Bijlage — Kantoorvoorschriften per soort opdracht	290
13.	Fraudemelding	293
13.1	Kern van de fraudemelding	294
13.2	Interne fraudemelding	296
13.3	Externe fraudemelding	298
13.4	Nieuwe punten in de fraudemelding	299
13.5	Fraudemelding bij andere opdrachten	303
13.6	Belangrijke fraudebegrippen	305
13.6.1	Signaal of aanwijzing voor fraude	305
13.6.2	Redelijk vermoeden van fraude	307
13.6.3	Materiële fraude	307
13.7	Fraudemelding in de praktijk	309
	Toetsingsvragen bij hoofdstuk 13	311
	Bijlage — Voorbeelden van mogelijke signalen, aanwijzingen en redelijke vermoedens van materiële fraude	312

14. Wwft	317
14.1 Algemeen	318
14.1.1 Essentie van de Wwft	318
14.1.2 Verschillen met de WID/MOT	319
14.1.3 Verschillen met de fraudemelding	321
14.1.4 De Wwft in tien stappen	322
14.2 Reikwijdte van de Wwft — stap 1	322
14.3 Het cliëntenonderzoek	324
14.3.1 Typen cliëntenonderzoek — stap 2	325
14.3.2 Identificatie en verificatie — stappen 3 en 4	326
14.3.3 Bepalen van het risicoprofiel — stap 5	330
14.3.4 Onderzoek naar de UBO's — stap 6	331
14.3.5 Verscherpt onderzoek van PEP's — stap 7	331
14.3.6 Voortdurende monitoring van elke klant — stap 8	332
14.4 Meldplicht van ongebruikelijke transacties	332
14.4.1 Identificatie van ongebruikelijke transacties — stap 9	332
14.4.2 Het wie, wat en wanneer van de melding — stap 10	336
14.4.3 Informeren van de klant of derden	338
14.5 Toezicht en sancties	339
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 14	343
15. Tucht- en klachtrecht	345
15.1 Overzicht van de Wtra	346
15.2 Reikwijdte van de Wtra	349
15.3 Tucht- en klachtinstanties	350
15.3.1 Accountantskamer en College van Beroep	350
15.3.2 Klachtencommissies	351
15.3.3 Declaratiegeschillen	353
15.4 Indiening en behandeling van tuchtklachten	353
15.5 Tuchtmaatregelen en hoger beroep	356

15.6 Bekendmaking van tuchtuitspraken en ‘foute accountants’	359
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 15	361
16. Civiel- en strafrecht	363
16.1 Civielrecht	364
16.1.1 Civielrechtelijke aansprakelijkheid van accountants	364
16.1.2 Manieren om de aansprakelijkheid te beperken	366
16.1.3 Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	367
16.1.4 Opdrachtvoorwaarden en exoneratieclausules	367
16.1.5 Wettelijke beperking van de aansprakelijkheid	372
16.2 Strafrecht	374
Toetsingsvragen bij hoofdstuk 16	377
Index	378